

25. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ОДИН З НАЙВАЖЛИВІШИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Т.М. Пономаренко

Національний університет харчових технологій

У сучасному середовищі роль економічної безпеки є важливим фактором виживання суб'єкта господарської діяльності на ринку. Як суб'єкт ринкової системи підприємство наражається на небезпеку з боку зовнішнього середовища, що несе потенційну загрозу внутрішньому середовищу. Тобто суб'єкт господарської діяльності може переходити зі стабільного стану в нестабільний та наблизитися до банкрутства. Щоб забезпечити нормальне функціонування суб'єкта господарської діяльності необхідно постійно проводити діагностику його фінансового стану та здійснювати моніторинг використання потенціалу.

Матеріалами дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань впливу діагностики фінансового стану на економічну безпеку суб'єкта господарської діяльності. Були використані загальнонаукові методи дослідження.

Ринкова економіка формується під впливом змін в технологіях виробництва, комп'ютиризації, нововведень в податковому кодексі та інше. В таких умовах перед керівництвом постають питання, відповідь на які може дати діагностика фінансового стану. Діагностика дасть конкретне уявлення про стан економічної безпеки на підприємстві.

В діагностиці фінансового стану увага приділяється ефективності використання технічних, матеріальних і фінансових ресурсів, підвищенню продуктивності праці, прискоренню оборотності оборотних коштів, рентабельності виробництва. Тому діагностику фінансового стану можна віднести до найважливішого засобу контролю виробничо-господарської діяльності підприємств і організацій[1].

Основна роль економічної діагностики полягає у трьох основних функціях, які вона виконує. До них відносять: функцію оцінки стану функціонування об'єкта управління; діагностичну; пошукову (визначення можливих заходів покращення або відновлення стану суб'єкта управління). Саме за допомогою цих функцій визначено роль економічної діагностики в підвищенні ефективності управління фінансовим станом підприємства. Таким чином економічна діагностика:

- дозволяє приймати обгрунтовані рішення з управління фінансовою діяльністю підприємства;

- дозволяє дослідити зміни в діяльності підприємства в результаті внутрішніх і зовнішніх впливів, визначення виду цих змін, процесу їх протікання;
- дозволяє своєчасно виявляти і розпізнавати незадовільний фінансовий стан підприємства за непрямими ознаками;
- дає змогу виробити коректну фінансову політику, стратегію і тактику;
- дозволяє сформулювати висновки про фінансовий стан підприємства на дату завершення цього дослідження і на перспективу;
- дає змогу визначити можливі заходи покращення фінансового стану суб'єкта управління [2].

Діагностику фінансового стану підприємства доцільно здійснювати по таких основних напрямках:

- аналіз фінансової звітності підприємства за результатами його фінансово-господарської діяльності – складання економічного паспорту підприємства;
- аналіз конкурентних переваг і порівняльний аналіз із підприємствами-конкурентами, аналіз асортименту продукції – визначення ринкової позиції підприємства;
- аналіз рівня і якості менеджменту підприємства; аналіз компетенцій та інтелектуального потенціалу підприємства; аналіз поставок і клієнтури підприємства, тобто визначення ключових факторів успіху [3].

Оцінка ефективності діяльності щодо можливих негативних впливів на фінансовий стан підприємства здійснюється за методикою оцінки збитків, відвернутих чи яких зазнало підприємство внаслідок реалізації запланованого комплексу заходів щодо забезпечення економічної безпеки підприємства в цілому та за рахунок діагностики фінансового стану зокрема. Проведення діагностики фінансового стану – дуже важливий захід в системі економічної безпеки підприємства, що повинна бути спрямована на подальший економічний і соціальний розвиток суб'єкта господарської діяльності. Вчасно й правильно проведена діагностика фінансового стану дозволить підприємству запобігти кризового стану та попередити банкрутство.

Ефективне використання корпоративних ресурсів підприємства, що виражено у найкращих значеннях фінансових показників прибутковості та рентабельності свідчить про економічну безпеку суб'єкта господарської діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Рета М.В. Діагностика фінансового стану як інструмент управління фінансовою безпекою підприємства / М.В. Рета, Н.І. Шимко

// Вісник НТУ „ХП”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ„ХП”, 2013. – №67 (1040). – С. 80-89.

2. Сметанюк О.А. Діагностика фінансового стану підприємства в системі антикризового управління: автореф. дис. канд. екон. наук; спец. 08.06.01 / Сметанюк О.А. – Хмельницький: Хмельницьк. нац. ун-т, 2006. – 20 с.

3. Саприкіна Л.М. Діагностика фінансового стану підприємства як основа забезпечення його економічної безпеки [Електронний ресурс] / Л.М. Саприкіна. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1577>.

Науковий керівник – Сіднева Ж.К., к.е.н